

com son cops, feridas, cremaduras, mossegadas, picadas, ossos trencats, asfixias, envenenaments, etc.

En una mossegada de gos rabiós ó picada d' escursó, no cal dormir; s' ha de evitar que 'l veneno passi á la sanch; lligar desseguida un mocador ó venda per demunt la ferida; obrir dita ferida, desangrarla y rentarla bon rato ab aygua salada, y posarhi sal en polvo, fenthi tot seguit el remey més segur, que es cauterisarla ab potasa cáustica, y millor, ferro ruhent; es convenient que ho fassi 'l metje. No convè espantarse ni preocuparse, perque la imaginació pot produhir grans trastorns: encara que no sigui segur que 'ls gos sigui rabiós, si hi ha fundada sospita, fer lo dit y anar ab en Ferrán per rébrer las inyeccions antirrábicas que tantas y terribles morts han evitat.

Molta vigilancia ab els gossos; y els cassadors ab els escursóns, si n' hi ha pe 'ls punts que cassan. A més de portar bonas espardeñas tapadas, es bo portar calsonés. Es veritat que hi ha poch escursóns, pero encara n' hi ha massa, perque com diu el refrá: picada de noya, y picada d' escursó, no hi es á temps la Extremaució.

En altres paissos hi ha serpents terribles y verinosas, com la de cascabell y altres.

Respecte las picadas de abellas, vespas, abegots y aranyas, basta treure 'l fiblot y posarhi un drap ab aygua y vinagre, ó bè aygua salada, ayguardent, aygua blanca, y millor, aygua sedativa. Si es de escorpi ja es més grave; convè tocar la picadura ab unas gotas de amoniach y depressa draps mullats de aygua sedativa, ó bè oli ó ayguardent amoniacal á $\frac{1}{8}$.

N' hi ha que diuhen que matant l' escorpi y posantlo demunt, se cura; pero jo he vist moltas vegadas pagesos picats d' escorpíns, venir ab la má ó peu ben inflats, sense que l' escorpi mort els hagués aliviat gens, y ab el remey dit, curarse prompte.

Las picadas de mosquit també 's poden rentar ab aygua salada y avinagrada; de las de mosca, no' n feu cas, pero s' ha de vigilar si la picada s' inflés, perque podria ser que la mosca hagués xuclat d' un animal mort ó malalt de carbuncle, ó melsera, y allavors es de gravetat, perque 'ns pot produhir un mal grá, carbuncle ó pustula maligne, com se la poden contagiar els pellaïres y 'ls que escorxan, menjan ó manejan carn d' animals que tenen dit mal de melsa ó infecció carbunclosa. He vist morir algunas personas de mals grans descuydats, que s' haurian curat obrant prompte y enérgicament; també he vist personas que han escorxat bous morts de mal de melsa y no passarlos res; aixó sí, convè no tenir cap tallet ni rascadura y untarse mans y brassos ab oli ó glicerina, y acabat rentarse bè ab algú antiseptic de aygua sublimada, fenicada ó lisolada, ó á lo menos ab aygua de sal y vinagre.

Las senyals del mal grá ó pústula maligna son las següents: cap pesat, abatiment, pell seca y cremosa, mirada fixa, desfalliment: ahont vol sortir la pústula ó grá dolent, la pell se torna roja, lluhenta y tibanta; picors fortas y cremantas; surt un tumoret ó bullofeta plena d' una aygua clara, y després morada com una llentia; al voltant s' infla y 's fá un rotlló de bullofetas que 's tornan negras: el centre se